

Sygn. akt IV CSK 735/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku J. G. i S. G.

przy uczestnictwie X. G., A. G., Y. G., H. G., M. G., S. M., A. P. i X. P.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 maja 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania S. M.

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt V Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik S. M. powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, nieważność postępowania oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 3 i 4 k.p.c.).

Nieważność postępowania wynikała – zdaniem skarżącego – z rozpoznania sprawy przez Sąd pierwszej instancji przez sędziego nieuprawnionego do orzekania (art. 379 pkt 4 k.p.c.), w związku z tym, że decyzja o delegowaniu go do Sądu, w którym zapadło orzeczenie nie została wydana przez Ministra Sprawiedliwości. Z uzasadnienia podstawy skargi kasacyjnej powiązanej z tą przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że uczestnik kwestionuje skład Sądu Rejonowego w W. VI Zamiejskowy Wydział Cywilny w P., przed którym 14 marca 2013 r. zapadł wyrok w sprawie VI C [...]. Uczestnik nie wyjaśnił, jaki jest związek między zarzutem dotyczącym składu Sądu, który orzekł w sprawie VI C [...], a postępowaniem w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy w P. orzekł w niej wprawdzie w pierwszej instancji, ale była to sprawa zarejestrowana do sygnatury I Ns [...], zakończona postanowieniem z 23 marca 2012 r.

Niezależnie od powyższego trzeba wskazać, że art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c., tak samo zresztą jak art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c. nie dotyczy nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, który orzekał w sprawie, lecz wyłącznie

nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji, a takich zarzutów uczestnik nie zgłosił (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2009 r., II CSK 80/90, Lex nr 1214331). Problem, na kanwie którego – jak można się tylko domyślać – uczestnik zamierzał zarzucać nieważność postępowania pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie został rozstrzygnięty w uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2014 r., BSA-4110-4/13, i to w sposób, który nie upoważnia uczestnika do skutecznego powoływanie się na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji, co miał pominąć Sąd drugiej instancji.

Istotne zagadnienie prawne, którego występowanie w sprawie – zdaniem uczestnika – uzasadnia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wiąże się z potrzebą wyjaśnienia, czy możliwe jest zasiedzenie nieruchomości, „której nie było w sensie prawnym, a która została (...) wykreowana na potrzeby niniejszej sprawy wbrew przepisom kodeksu cywilnego, prawa geodezyjnego i ustawy o gospodarce nieruchomościami”. Tożsamy problem – zdaniem uczestnika – czyni jego skargę kasacyjną uzasadnioną w sposób oczywisty.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (Lex nr 1214575), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione

zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Wniosek uczestnika o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie omawianej przesłanki nie odpowiada wymaganiom określonym wyżej. Niezależnie od powyższego trzeba wskazać, że wniosek o zasiedzenie w niniejszej sprawie miał za przedmiot część nieruchomości gruntowej, definiowanej zgodnie z art. 46 § 1 k.c. Niewątpliwie wniosek dotyczył takiej części nieruchomości, która istniała zarówno w sensie faktycznym, jak i w sensie prawnym, a która – w związku z upływem terminu jej samoistnego posiadania w warunkach prowadzących do zasiedzenia – stała się odrębną nieruchomością, jako przedmiot prawa własności innej osoby niż dotychczasowy właściciel. Nieruchomość ta musiała uzyskać wymagane przez przepisy administracyjne oznaczenie, o co zadbał Sąd orzekający. W tych standardowo przeprowadzonych czynnościach nie sposób jest dostrzec zagadnienia prawnego, na którego występowanie powołuje się uczestnik.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ustalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik nie wskazał na tego rodzaju wadliwość zaskarżonego wyroku ani tego

rodzaju wadliwość postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji, która mogłaby być uznana za oczywistą w znaczeniu podanym wyżej. Stawiając Sądowi zarzuty naruszenia art. 93 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami przez stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości wydzielonej z innej nieruchomości wbrew postanowieniom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uczestnik pominął treść art. 95 pkt 4 tej ustawy, który zwalnia z obowiązków badania tej zgodności między innymi w celu realizacji roszczeń przewidzianych w kodeksie cywilnym i kodeksie postępowania cywilnego w związku z zasiedzeniem nieruchomości. To samo dotyczy problemu dostępu do wydzielonej nieruchomości, który musi być odrębnie rozwiązany.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398<sup>9</sup> k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

[aw]